

במה טומנין פרק רביעי שבת

ט רבי שמעון אומר נזיר חופף ומפספס בו, ומיירי צנתר וחול
דמתן צנתר הכי צפ"ג מינין (מזיר דף מזג.) ר' ישמעאל אומר
נזיר לא יחוף ראשו צלדמה לפי שמשייר את השער: **אבל** לא
סורק. התם מפרש טעמא משום דלהשרת נימין המדולדלות מתכוין:

במאי אוקימתא בר' יהודה אימא
סיפא בו, בשלמא אי
כר"ס אחיא שפיר דאיכא למימר
דשערות פניו ידיו ורגליו אינם נושרות
מהר ולא היו פסיק רשיה ושרי אבל
צראשו אסור דהוי פסיק רשיה אבל
השמא דאוקימתא כר' יהודה אע"ג
ללא הוה פסיק רשיה הוה לן למיסר:
מהו פצוצו ויתים בשבת. פירש
צקונטי להכותם על הסלע
למתק מרירותן ומיעיף ליה אי
אסיר צצנת משום שווי אכולא
ומיקוני אכולא ופרין וצחול מי התירו
דאיכא הפסד אכולין שנכסד המשקה
הזב מהן:

וקשה לפ"ז דכפ"י צצנת גבי דיני סמיטה
ה"ל למתני' ועוד¹ מה הפסד אכולין יש
כיון שעושה לתקנת² ומפרש ר"י מהו
לפצוץ לחוף פניו ידיו ורגליו כי ההוא
לעיל ודך מי זימס להעביר³ ולצנן
כדלמך צצנתם ע"ז חולטין צרומתין או
מולגן צמי זימס⁴ ופרין וצחול מי התירו
דאיכא הפסד דנמאסין לאכילה: (ת"י)
בשביב צערו. ואם אין לו צער
אחר אלץ שמתצייט
לינך צין צני אדם שרי דאין לך צער
גדול מה:

הב"ב מודים שאם נתקלקלה
הגומא שאסורה להחזיר.
ואפי' לר"א זמן תדאי דלמך צפרק
כל הכלים (לקמ. קב.) מוחזר ככוס או
צכרכר והן נעשרות מאלהין דטלטול
מן האד לא שמייה טלטול וכן ק"י
הכא עדיף טפי מטלטול מן האד
שזרין לטלטל אילין ואילין כשריזין
להטמין: **אי** לא נתקלקלה הגומא
פשיטא. טפי הוה ליה למפדך מ"ט
דמאן דלמך:

גורדיתא דקני. מן אילין כפירוש
הקוטנרס כדמשמע
צעושין פסין (עירובין יט.) ומיירי למטה
מג' דליכא אסור משתמש צמחזר
כדלמך צפרק כל הכלים (לקמן קסה):
הטומן לפת וצננות בו. ע"כ
גשלא השרישו מיירי
דצהשרישו לא היו ניטלין צצנת ואם
תאמר בשלמא כלאים וצביעית
אצטרך לאשמעינן ללא גורנין
כשמתכוין להטמין אטו דילמא אמי
לנטועה אבל מעשר אמאי נקטיה
דאפי' השרישו לא שייך מעשר כיון
דליכא תוספת ואי נקטיה דשרי לעשר
מן התלוש ממקום אחר עליו או
לעשות מעשר על התלוש ולא חיישי'
דילמא אמי לעשר מן התלוש על
המחזר או להפך א"כ הוה ליה

למינקט תרומה דככל דוכתא רגיל להזכיר תרומה על זה כדלמך
(תרומות פ"א מ"ה) אין תורמין מן התלוש על המחזר (פירות ערוגה זו
תלושין יהיו תרומה על פירות ערוגה זו מחזרין ואומר ר"י דרגילות
הוא שמתוספין מחמת לחלוחית הקרקע כמו שאנו רואין שומין
וצללים שמתוספין אפי' כשמוגמין צחלון ועל אותו מוספת קאמר ללא
צני לעשרי¹ ודוקא נקט הטומן אבל צמחזרין לנטיעה חושש משום כולן:
מקצת ע"זי מוגזי'ים. משום דצעי למתני וניטלין צצנת נקט
מקלת עליו מגוליס דפירש צקונטרס וצערון²
היו מקלתם מגוליס³ שאם האממות טמונים צקרקע והעלים
חושש משום כלאים וצביעית ללאו זייעה היא ומה שהקשה
דפרישית⁴ ולפירושו קשה דצפרק חלון (עירובין דף עז. ושם)

נזיר חופף ומפספס אבל לא סורק אלא
הא והא ר' יהודה היא ותרי תנאי אליבא
דר' יהודה האי תנא אליבא דר' יהודה סבר
גריר והאי תנא אליבא דר' יהודה סבר
לא גריר במאי אוקימתא בר' יהודה אימא
סיפא אבל פניו ידיו ורגליו מותר הא מעבר
שיער איבעית אימא בקמן ואיבעית אימא
באשה ואיבעית אימא בסרים אמר רב יהודה
יעפר לבינתא שרי אמר רב יוסף ב' כוספא
דיסמין שרי אמר רבא עפר פלפלי שרי אמר
רב ששת ברדא שרי מאי ברדא אמר רב
יוסף תילתא אהללא ותילתא אסא ותילתא
סיגלי אמר רב נחמיה בר יוסף יכל היכא
דליכא רובא אהללא שפיר דמי בעו מיניה
מרב ששת מהו לפצוץ ויתים בשבת אמר להו
וכי בחול מי התירו קסבר משום הפסד אוכלין
לימא פליגא דשמואל דאמר שמואל א' עושה
אדם כל צורכו בפת אמרי פת לא מאיסא הני
מאיסי לקמייהו ובר זוטרא ורב אשי הוו יתבי
מר זוטרא לא משא אמרו ליה לא סבר לה
מר להא דאמר רב ששת ברדא שרי אמר
להו רב מרדכי בר מיניה דמר דאפילו בחול
נמי לא ס"ל סבר לה כי הא דתניא מגרר
אדם גלדי צואה וגלדי מכה שעל בשרו
בשביל צערו אם בשביל ליפות אסור
ואינהו כמאן סברוה כי הא דתניא ר' רוחץ
אדם פניו ידיו ורגליו בכל יום בשביל קונו
משום שנאמר וכל פעל ה' למענהו: רבי
אלעזר בן עזריה אומר קופה ממה על צדה
גומל שמא יטול וכו': אמר רבי אבא
אמר רבי חייה בר אשי ב' (אמר רב) ההכל
מודים שאם נתקלקלה הגומא שאסור להחזיר
תנן והכמים אומרים גומל ומחזיר היכי דמי
אי דלא נתקלקלה הגומא שפיר קא אמרי
רבנן אלא לאו אף על פי דנתקלקלה הגומא
לא לעולם דלא נתקלקלה והכא בחוששין
קמיפלגי מר סבר חוששין שמא נתקלקלה
הגומא ומר סבר אין חוששין אמר רב הונא
האי סליקוסתא דצה שלפה והדר דצה
שריא ואי לאו אסיר אמר שמואל האי
סכינא דיני אורבי דצה שלפה והדר דצה
שרי ואי לאו אסיר מר זוטרא ואיתימא רב
אשי אמר בגורדיתא דקני שפיר דמי אמר
ליה רב מרדכי לרבא מתיב רב קמינא
תיובתא ב' הטומן לפת וצננות תחת הגופן
אם היה מקצת עליו מוגזי'ים אינו חושש
לא

נזיר חופף ומפספס. שער צנתר וחולט.
מנפך שערו דיין דאינו מתכוין מותר ועל כרחיך ר"ש קא אמר לה
אלמא נתר וחול זימנין דאינו משייר ולא דמי לפסיק רשיה ולא ימות:
אזל לא סורק. צמקת דודאי משייר: **אלא** הא והא. הנך תרתי
מתני' דלעיל דפליגי צנתר וחול ר'
יהודה ומאן דאסר צנר זימנין דגריר
ור' יהודה האמר דבר שאין מתכוין
אסור ומאן דשרי צנר לא גריר כלל
ואין כאן משום ממחק: **צמאי אוקימתא**
כר' יהודה ה"ג. ולי"ג להא דתניא
אסור דהא תרזייהו כר' יהודה
אוקימתא להו ועוד הנך סיפא דפרין
אזל פניו ידיו ורגליו מותר לאו סיפא
דהיא דתניא אסור הוא אלא סיפא
דהיא דתניא מותר דהכי תני בה
לא יחוף צנן שערו אבל פניו ידיו
ורגליו מותר והא מלתא גבי הנך דמי
מותר פרינא ליה לעיל: **צקנן** אשה
וסרים. דלית להו זקן: **עפר** לצינא.
כמישת לצינא: **שרי**. לחוף פניו ואפי'
מי שיש לו זקן: **קוספא דיסמין**.
פסולת שומשומין: **עפר** פילפלי. שחיקת
פלפלין: **ברדא שרי**. לרחוף פניו: **אהלא**.
שורש שעב ששמו אהל: **אסא**. הדם:
סגלי. שעב שקורין ויאל' ויש בו
שלישה עלין: **כל היכא דלינא** רובא
אהלא שפיר דמי. ואפי' הוה טפי
מתלתא אהללא ופליג אדרב יוסף דרב
יוסף תלתא אהללא דווקא קאמר
שהאהל עשוי לצנן ולצננה צבורית
ומשייר שיער: **לפצוץ** וזימס. בליצי'א
צננע"ז על הסלע למתק מרירותו: **כל**
צורכו. צין תשמיש צין לפרר אותה
ולמתתה צמצילי רוחח: **משום ליפות**
אם עצמו אסור. משום לא ילכש גבר
שמלת אשה (דברים כג): **בשביל קונו**.
לכבוד קונוה דכתיב (בראשית ט) כי
צננא אלהים עשה וגו' ועוד דהרואה
צריית נאות אומר צרון שכה לו
צעלומי': **כל פעל ה'** למענהו. הכל
צרא לכבודו: **אם נתקלקלה הגומא**.
שנפלו הגיזין למקום מושב הקדרה:
שאסור להחזיר. לפי שמוז הגיזין
לכאן ולכאן: **שפיר קאמרי רבנן**.
ומאי טעמא דר' אלעזר: **חוששין**.
אי שרית ליה לטול לכתחילה צקופה
זקופה פעמים שנתקלקלה ואתי נמי
להחזירה הלכך תקון ליה רבנן
להטות קופה על צדה: **סליקוסתא**.
עשב שחוף נאה למראה ולהרית
וממלאין כד עפר לה ומחזרין אותו
למכו ונותנו לפני שרים וכשהוא
רואה נוטלו ומריח בו ומחזירו למקומו
ואי מצעוד יוס דלה לתוך העפר
ושלפה והדר דצה שפיר דמי לניטלי
למחר ולהחזירה שהרי הורחצ מקום
מושבה והחלק מצעוד יוס ואינו מוזין
עפר: **סכינא דיני אורבי**. שנועלין
סכין צין שורות הלצנים צצננין
להשתמר: **בגורדיתא דקני**. קניס

א) לקמן פה: טיר מבג.
ב) פ"י פסולת שומשומין
צמקתין אצמו צורק של סמין
ומיבטין אותן וסוחקין אותן
והחלין כהן ידים מוהמות
ערוך צנר כספן ועין שרי
שקריה ביה למלאך: א) צרכוס
ב) לקמן קמב. בינה כא;
ג) [תוספ' צרכוס פ"ד ע"ג];
ד) כה"ש למה, ו) ס"א
פשיטא, ו) נכחו דעה אלא
שמבלע העין ומקרא את
לשון כ"כ רש"י פ' ואל' למ"ד
פליגין, ח) לקמן ק"ג. עירובין
ע"ו. כלאים פקח א מ"ט ע"י
מוקפות מנחות ט. ד"ה חמר
וכי מה שהניחו צממה ועין
מוס' לעיל מבג: כ"ד דרש"י
טלנול וכו' יתושב צממה,
ט) ע"י שרי צרכוס. ו) ד"ה
מחוספא, ו) וצרכוס נח;
ז) [ממחק, עירובין, ו] שגל
צמית הללו ר"ש אומר דכ"ך
מיקוין ואל' לומר דהני ק"י ה'
לפניהם שרי להראו אמרין
צמית מבג. עלה דקר שמה
דקמ טיר חופף וכו' וחופף
ומפספס מני ר"ש היא דלמך
דבר שאין מתכוין וכו' ע"ג,
מ) [קידושין פ"ג, ו] [ענך
לפת].

גלוין הש"ס

נפ' האי סליקוסתא ע"י
לעיל דף מג ע"ב תוס' ד"ה
דכ"ו טלטול:

לעזר רש"י

ריא"ל [ויאל' א].
סיגליה (פ"ח).
בליצי'א [בליצי'יי].
לפצוץ.

רבינו הגנאל

ברחיצת ידים דקא אמרין
אבל רוחץ פניו ידיו ורגליו
הא תנא וסבר משום השרת
נימין מדולדלות. אליבא
דר' יהודה מוקים לה בקטן
דסריה ואשה דלית להו
אבל הליכה כר'
שמעון דאפילו גבוי בעלי
שיער שרו. וכן עפר לבינתא
שרי למימשא ביה ידיו.
ויש מי שמפרש לבינתא
מלשון [ו] מור ולבנת.
וכן כוספא דיסמין, וכן
ברדא דהיא תולתא אהללא,
תלתא סיגלי, תילתא אסא,
הני כוליהו לענך רחיצת
ידיהם כהן. וק"י ל' דבכילהו
הני שרי. אמר רבא רובא
אהלא, רב תנחומא לא
הוה שרי וכו' כולה.
(אובלין וכו' בשבת)
לפצוץ ויתים וכיוצא בהן
בחרוף כהן ידיו בחול אסור
משום הפסד אובלין, וכו'
בשבת שאסור, ויה שאמר
שמואל עושה אדם כל
צורכייהו בפת, לית להשתא
בוחתי. והאוסר ידיו לרוחץ
[כ]בראדא סבר ליה כי
האי תנא דתניא מגרר
אדם גילדי צואה וגילדי
מכה שעל בשרו בשביל
צערו, ואם לייפות עצמו
אסור. והמתיר סבר לה
כי שמעון בן גמליאל
דאמר רוחץ אדם פניו ידיו
ורגליו בשביל כבוד קונו
משום שאמר כל פעל ה'
למענהו. מתני' ר' אלעזר
בן עזריה אומר קופה ממה
על צדה נוטל בו. אסיקא
הכל מודים שאם נתקלקלה
הגומא שאסור להחזיר.

מוסף תוספות

א. מכלל דר' שמעון שרי,
היינו דמקשינן מיה הכא
להא דתניא. אבל אי חרוף
בין שרי. רמב"ן.
ב. [ו] דבר הלמד מענינו
הוא שלא נאסר בשביל
החיישה. רמב"ן. ג. הא בחול
מי אסור. רמב"ן. ד. ובכך
נרחים יותר לאכול כשיצא
מקו המרירות. מוס'
ה"ש. ה. הוזהמא. מוס'
ה"ש. ו. אבל משום
החיישה ליכא כיון שאינו
צריך למיטריה והולך
לאיבוד. רמב"ן. ז. תורה
נמי רמב"ן. ח. והואל דהו
מתוקנים מקודם. מוס'
עירובין ע. ד"ה הטומן.
ט. [ד]הן בכך אי מקצת
עליו מגולין. מוס' ה"ש.
י. שכן דרך כל יריעות.
י"א. ואחא אינו חושש
משום כלאים שביעית
ומעשר. מוס' ה"ש.
י"ב. ובה לא נתכוון אלא
להטמנה בעלמא. מוס'
ה"ש.

הדקלים ב' שיולאין הרבה צנוע אחד ומכופין זה צוה שפיר דמי לנעון
צמוכן סכין לשמרו ואין חוששין שמה יגרור הקליפה ותייב משום מוחקס:
מסיב רב קטינא סיפוסא. להנך רבנן דאמרי דאי לא דזה ושלפה
אסור: **הטומן לפת**. להשתמר צקרקע שכן דרכו. הא דנקט מקלת עליו
מגולין משום ניטלין צצנת נקט לה ולאו משום מידי אחריני דאי אין
מקלת עליו מגולין אין לו צמא לאוחזה אלא"כ מוזי העפר צדיים
לא

משמע דמשום כולהו נקט דפירש צסס רב האי גאון דגרס אס
הוא דוקא מקלתן מגוליס אינו
הואל זייעה מעולה היא לאו פירכה היא דבלא השרישו איירי
קאמר רב יחיאל כפה ספל ממעט ופרין והא ניטלת צצנת
הוא

1) ע"כ
2) וצערון
3) מגוליס
4) דפרישית

אינו נופל ומחזיר. נראה לרש"י דהיינו כרש"ג דלמר צפרק נוטל כל היכל דליכא איסורא והיתרא צהיתרא טרחין צאיסורא לא טרחין אבל לרבנן דפליגי עליה שרו צמכות לגמרי ליטול צידים דבר שאינו נוטל דצפרק נוטל (לקמן קמ"ב): מתני' דהיתה צין הצביות מגביה ומטה על צדה מוקי לה כרש"ג משמע דרבנן דרש"ג שרו לטלטל את האבן עלמנו: **איין** מרסקין לא את השלג ולא את הברד. מכאן יש לזהר שלא ירחוק ידיו שלג וצד צבצב ופעמים שמתקשים ויש צד מעורב צהס אין לרחוק צהן דלי אפשר שלא ירסק הצד"א וכל ההייר צו תצא עליו צרכה:

הדרן עלך במה טומנין

במה בהמה יוצאה. דלדס מוחזר על צבימת צהמתו דכתיב למען ינוח וגו' ומיהו לאו ללא תעשה מלאכה אתה וצהמתך ליכא אלא צמתר אחר צהמתו דמנוכ צריש מי שהשקי' (לקמן קנ"ג). וצריש נדריש (ק"ד צ"ג): דייק צנה דהכא וכלל הני דלעיל דליכא דוכתא דתנא צרישא הא דסליק מניה וליכא דוכתא דתני צרישא הא דפתח ציה:

חמרא איובא. אומר ר"ת דלוצא היינו מנריש דכתיב (נחום

א) פוט ולוציש היו צערתך ואמרינן צירושלמי^ט גריש הצאים מלוב מהו להמתין להס שלשה דרות ומייתי ליה דהדא עלס מנראה ללווחין ליה לוצא: **או** די"מא כל נטירותא יתירתא לאו משוי היא. וא"ת תפשוט ממתניתין^י דתני ולוצדיקס צפרומציא אע"ג דסגי לה צאפסר כדלמר צסמוך תנא לוצדיקס וגמל יוצאים צאפסר וצפרומציא עדיפא מאפסר דלמר לקמן חמור שעסקיו רעים כגון זה מהו ללאת צפרומציא צצבת אלמא משמע דעדיף מאפסר ו"ל: דלח הוא נטירותא יתירתא^י ואורחיה נמי צכתי^י ולא חצינ משוי:

קדמיה חמרא דרזי. משמע שמכדין צדריס וצפ' אמר להס הנמונה (יומא ז'). נמי אמרינן שלשה שחיו מהלכין צדך הרב צאלמל גדול מימינו וקטן משמאלו וכן מנינו צמלאכי השרת שצאו אלל אצרהס וכי"ל^י והקשה ר"ת דצפ' שלשה שאללו (צרכות מו). מסיק^י דלין מכדין אלא צפתח הרלוי למנוחה ותיך רצינו חס דהס כשאין הולכים צצורה אחת אלא כל אחד הולך לצורך עלמנו^י אבל כשהולכים צצורה אחת^י מכדיס צכל מקוס: אמר

הרי זה כולל דמוסיף הצלא ואין טומנין צה אפילו מצעוד יוס: מיחס. של נחשת: קדירה. משל חרס. יש ספרים שכתוב צהן אכל לא מיחס על גבי קדירה ומפרשים טעמא מפני שהקדירה מרצה חמימות ומוספת הצלא למיחס אכל צמוספתא גרסינן ומיחס על גבי קדירה:

אינו נופל ומחזיר^ב רבי יהודה אומר נעורת של פשתן דקה הרי היא כזבל^א מניחין מיחס על גבי מיחס וקדרה על גבי קדרה^ב אבל לא קדרה על גבי מיחס ומיחס על גבי קדרה וטח את פיה בבצק ולא בשביל שיחמו אלא בשביל שיהיו משומרים וכשם שאין טומנין את החמין כך אין טומנין את הצונן רבי התיר להטמין את הצונן^א ואין מרוקין לא את השלג ולא את הברד בשבת בשביל שיוזבו מימיו אבל נותן הוא לתוך הכוס או לתוך הקערה ואינו חושש:

הדרן עלך במה טומנין

במה בהמה יוצאה ובמה אינה יוצאה יוצא הגמול^ב באפסר ונאקה בחטם ולובדקים צפרומביא וסוס בשיר דוכל בעלי השיר יוצאין בשיר ונמשכין בשיר^ו ומוזין עליהן^א וטובלן במקומן: **גב' מאי** נאקה בחטם אמר רבה בר בר חנה^א נאקתא חיורתי בזממא דפרולא: ולובדקים צפרומביא: אמר רב הונא חמרא ה"לובא ט' בפגי דפרולא לוי שדרר זווי לבי חוואי למיזבן ליה חמרא לובא צרו שדרו ליה שערי למימר דניגרי דחמרא שערי אמר רב יהודה אמר שמואל מחליפין לפני רבי של זו בוז מהו נאקה באפסר לא תיבעי לך כיון דלא מינמרא ביה משאוי הוא כי תיבעי לך גמל בחטם מאי כיון דסגי ליה באפסר משאוי הוא או דילמא נטירותא יתירתא לא אמרי' משאוי הוא אמר לפני ר' ישמעאל ברבי יוסי כך אמר אבא יארבע בהמות יוצאות באפסר הסוס והפרד והגמול והחמור למעוטי מאי לאו למעוטי גמל בחטם לא למעוטי נאקה באפסר במתניתא תנא לובדקים וגמל יוצאין באפסר כתנאי אין חיה יוצאה בסוגר חנניה אומר יוצאה בסוגר ובכל דבר המשתמר במאי עסקינן אילימא בחיה גדולה מי סגי לה סוגר ואלא בחיה קטנה מי לא סגי לה סוגר אלא לאו חתול איכא בינייהו תנא קמא סבר כיון דסגי לה במיתנא בעלמא משאוי הוא וחנניה סבר כל נטירותא יתירתא לא אמרינן משאוי הוא אמר רב הונא בר חייא אמר שמואל הלכה כחנניה לוי בריה דרב הונא בר חייא ורבה בר רב הונא הוו קאולי באורחא קדמיה חמרא דלוי לחמרא דרבה בר רב הונא חלש דעתיה דרבה בר רב הונא אימא ליה מילתא כי היכי דאיתותב

כל הק מניחין נמי צצבת: **ולא שיחמו.** שיהא העליון זנון ונתנו כדי שיחוס שהיו שיהן חמין ונתנו על גביו של זה כדי שיהא חמו ממשמר צהן: ואין מרוקין. כמו מרסקין משצדין לחתיכות דקות: צרה. גלצ"א צלע"ו: כדי שיוזבו מימיו. משוס דקא מוליד צצבת דומי למלאכה שזולא המיס האלו: אכל נוטן לתוך הכוס. של יין צימות החמה כדי ללגן ואע"פ שנימוח מאליו ואינו חושש:

הדרן עלך במה טומנין

במה צהמה יוצאה כו'. לפי שאלס מלווה על צבימת צהמתו צצבת ומידי דמינטרא ציה צהמה היו מכשיט ואורחא ולא היו משוי ומידי דלא מינטרא ציה היו משוי: **אפסר.** קציטורי'א: **נאקה.** דרומי'ל: **צחטס.** מפרש צגמלא: ולוצדיקס צפרומביא. מפרש צגמ'ל: צשיר. כמו אצודה סציב לוארו וצצבת קצוע צה ומכניסין צו לצועה או חצל ומושפין צהנמה: **וכל בעלי השיר.** כגון כלבים [שלן] צידיס וחיות טטות שנתנין שיר לוארס לנוי: יוצאין ונמשכין. מפרש צגמ'ל: **ומזין עליהם צמקומן.** כמו שהס צלואר צהנמה חס נטמאו: **וטובלן צמקומן.** מכניסין צהמה למיס להטביל את השיר: **גב' מאי** נאקה. ומאי חטס: **חיורתי.** שהיא קשה להשתמר מפני צצורת: **צוממא דפרולא.** מוזי'ל צלע"ו. נוקב את חוטמו ומכניסו צמוכו והוא כמין טצעת: **חמרא לוצא.** חמור הבא ממדינת לוב כמו הכושים והלוצים דלסא צצברי הימים (צ טו): **צגני דפרולא.** פרי"ס ענין שלנו. פגי כמו זה קנה חמור וצית פגי (צ"ג ד' ע). קיצצ"ל צית ראשה ולחיייה: **לרו** שדרו ליה שערי. לרו מעוטי ושלחו לו שעורים צרור מעוטי ולא לרו לקנות לו חמור מפני שהוא רחוק מצבל מהלך חצי שנה כדלמר צהגול (צ"ק ד' קיב): והשוארה ענה לקנות חמור צמקומו ויאלכינו שעורים ממיד וגמלא חמורו טוב ומשובח: **ניגרי דחמרא** שערי. פסיעותיו של חמור לפי שעורים שהוא אוכל: **מחליפין.** שאלתס נאקה צאפסר וגמל צחטס מהו משוי הוא ואסור: **לאו למעוטי גמל צחטס.** והכי קאמר ארבע צהמות הללו משתמריס צאפסר ואסורות ללאת צחטס: כגון חטס לגמל לאו משאוי הוא: יוצאין צאפסר. דלוצדיקי נמי מינטרא ציה: ה"ג **כהנאי** אין חיה יוצאה צסוגר: **כהנאי** נטירותא יתירתא אי משאוי הוא או לא: צסוגר. קולא"ר של חצל דמתרממין ויתנחו צסוגר צקולרין (יחזקאל ט): **צהיה גדולה.** כגון דוב: **קטנה.** כגון נמיה וחולדה: **חסול** לא צעי נטירותא אפילו כחיה קטנה שאינו תאצ לצרוח כל כך: **צמיטנא.** חצל קטן: **הלכה כחנניה.** ונטירותא יתירתא לאו משאוי הוא: **חלשא דעמיס דרבה צר רב הונא.** שהיה גדול וכצור שעשה מדעת: דאיתותב

(א) [לעיל מט. א. ב] הך אכל לא הוא טעות וצ"ל וקדירה ע"ג ור' ואע"ג דרש"י גרס אכל לא היינו צמיחס ע"ג קדירה אכל כקדירה ע"ג מיחס לכא מלך דפליגי ע"י צבי' צטא"ת סימן רנח א [במספתא פ"ד חילא מרסקין צמין וביא צפירש"י דהכא על נטן וכן צערוך ור"ף ור"ש וצבי' סי' שח מרסקין]. (ד) [נדריס צ: מיר ב.]. (ה) פי' רסן, (ו) נפי חוס' נג. ד"ה מוזין, (ז) נפי חוס' שס ד"ה וטובלן, (ח) גמלא נקיבה גדולה ערוך, (ט) פי' רסן צבלה, (י) [לקמן נג.]. (יא) ל"ל ויחס שמתקשים. (יב) [צריש מרסקין]. (יג) [צריש מרסקין]. (יד) [נפי חוס' צכיות ה: ד"ה משפיע וכו']. (טו) [צימלא ל.].

הגהות הב"ח
(א) במשנה ומזין עלין במקומן וטובלן: (ב) רש"י ד"ה וטח את פיה בשבת צצבת:

מוסף תוספות
א. שמתחא אוחין בין ידיו ונעשים מים והר"ל גולד. ב. דנטירותא יתירתא לאו משאוי היא [מהא]. ח. ה"י. ג. דדוקא גמל בחטם הוא דקא מביעיא ליה משוס דהוא נטירותא יתירתא טפי טובא ואין דרכו בכך בחול, אבל לובדקס. ח. ה"י. ד. כ"כ. חוס' הלא"ש. ה. בחול וכו' שאין דרכן של בעלים לדקוק ולצמצם בשמירות. ח. ה"י. ו. א. א. חוס' הלא"ש. ז. מיכאל בצמצם וגבריאל בימיו ורפאל בשמאלו. ח. חוס' הלא"ש צריות פי' סימן י"ד. ח. [שלן] הא דאמרינן אין מכדין לא בדרכים ולא בגשרים ומייתי עלה הא דרבינ ואבי יהונו שקלי ואולי וכו' אמר ליה הכי אמר ר' יוחנן. חוס' הלא"ש. ט. ונדמדר יחד. חוס' הלא"ש. והלכך אין אחד מהם צריך להמתין ולכבד את חברו. רש"י. י. לילך למקום אחד. חוס' הלא"ש.

גלצ"א. ק"ח. קיבושטרי"א. אפסר (חלק מהרומה. שבו מוסיפס את הבהמה או את הסוס בצוואתו). דרומי'ל. גמל חר-דבשת. מוזי'ל [מוזי'ל]. יוס, מחסום (לפי כלב או שאר בעלי-חיים). פרי"ס. רסן. קיבושטרי'ל [קיבושטרי'ל]. רחמ-ראש. קולא"ר. קולר.

רבינו הגמאל

ר' יהודה אומר נעורת של פשתן דקה הרי היא כזבל. ומניחין מיחס ע"ג מיחס וקדירה על גבי קדירה, וקדירה ע"ג מיחס, מיחס ע"ג קדירה, וטח פיהם בבצק. ולא שיחמו אלא כדי שיתמרו כו'. רבי התיר להטמין את הצונן כו'. הדרן עלך במה טומנין פרק השישי
במה בהמה יוצאה ובמה אינה יוצאה הגמול באפסר כו'. נאקה בחטם, נקתא חורתי צוממא דפרולא. לבידקס צפרומביא. חמרא לובא בפני דפרולא. לבידקס לובא. חמור לוב, מקום ששמו לוב כדכתיב וניאג [א] ולובים וכושים במציעו, כדגרסינן בירושלמי גרים הבאים מלוב מהו להמתין להו ג דורות. וקיי"ל כר' יוסי דאמר ארבע בהמות יוצאות באפסר בשבת הסוס והפרד חמור והגמל ירושלמי אמר חזקיה וסגנין וכן תהיה מפת הסוס הפרד הגמל והחמור. למעוטי גמל בחטם שלא יצא. רב אמר הלכה כר' יוסי. ולית הילכתא כחנניה דתני כל נטירותא יתירתא לאו (משום) [משוין] הוא ושפיר דמי. ואע"ג דכתיב שמואל הילכתא כחנניה, פליגי רב עליה

